

עַל אֱלֹהִים
אֲנִי
בֹּכֶה

הַדָּר
המהדורה
היומית
בס"ד, גיליון 93, יום ראשון, כ' באייר תשפ"א, 02.05.2021

מ"ה הקדושים אשר עלו לגנזי מרומים באסון מירון

הבה"ח אריאל אחדות ז"ל הילד משה מרדכי אלחדד ז"ל הבה"ח
יוסף דוד אלחדד ז"ל הרב ישראל אלנקווה ז"ל הבה"ח אברהם
דניאל אמבון ז"ל הילד יהושע אנגלרד ז"ל הבה"ח משה נתן
נטע אנגלרד ז"ל הבה"ח משה בן שלום ז"ל הרב משה ברגמן
ז"ל הרב אלעזר מרדכי גולדברג ז"ל הרב אלעזר גפנר ז"ל
הרב יוסף גרינבוים ז"ל הרב שרגא גשטטנר ז"ל הבה"ח חן
דורון ז"ל הרב שמחה בונים דיסקינד ז"ל הרב מנחם אשר
זקבך ז"ל הרב יונתן חברוני ז"ל הבה"ח ידידיה משה חיות ז"ל
הבה"ח יוסף עמרם טאובר ז"ל הרב אליעזר צבי יוזעף ז"ל
הבה"ח אליהו כהן ז"ל הבה"ח יוסף יהודה לוי ז"ל הבה"ח משה
לוי ז"ל הבה"ח שלמה זלמן ליבוביץ ז"ל הבה"ח ישי מועלם ז"ל
הבה"ח דניאל מוריס ז"ל הרב שמעון מטלון ז"ל הבה"ח יוסף
מסטורוב ז"ל הבה"ח יעקב אלחנן סטרקובסקי ז"ל הרב חיים
עוזר סלר ז"ל הרב חנוך סלוד ז"ל הרב מרדכי פאקעטע ז"ל
הבה"ח ידידיה אשר פוגל ז"ל הרב אריאל צדיק ז"ל הרב משה
צרפתי ז"ל הבה"ח יוסף קאהן ז"ל הבה"ח אליעזר יצחק קולטי
ז"ל הבה"ח נחמן קירשבוים ז"ל הרב שמואל צבי קלגסבלד
ז"ל הבה"ח פנחס מנחם קנובלוביץ ז"ל הרב דוד קרויס ז"ל
הבה"ח חיים ראק ז"ל הרב יהודה לייב רובין ז"ל הבה"ח דובי
שטיינמץ ז"ל הבה"ח אלקנה שילה ז"ל

פִּי עֲלֵה מוֹת בְּחֻלּוֹנֵינוּ בָּא בְּאַרְמֹנֵינוּ
לְהַסְרִית עוֹלָל מֵחוּץ בְּחֻרִים מִרְחֻבוֹת

גדול הדור מרן ראש
הישיבה חכם שלום כהן
שליט"א פרץ בבכי:
"צריכים להתחזק
כולם, להוסיף בלימוד
התורה ולתקן את
מעשינו באהבת חינו"

הדבר

המהדורה
היומית

בס"ד, גיליון 93, יום ראשון, כ' באייר תשפ"א, 02.05.2021

נהפך? לאבל מחלנו

45 החוגים ו-150 כצועים

המראות הקשים מהאסון הגדול במירון: העדויות שלא נתפסות,
הכאב שלא נגמר והפצע שרק נפתח ■ גיליון אבל מיוחד

עין לא
נותרה
יבשה

קולות השבר
באבו כביר:
ההורים השבורים
זיהו את ילדיהם

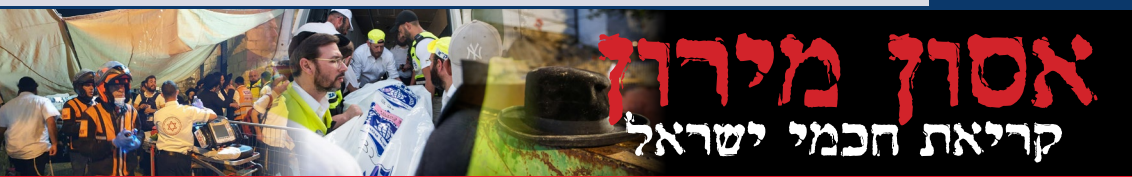
החקירה
נפתחה -
ההתחמקות
החלה

חקירה ראשונית: החלקה
במעבר צפוף הגורם
לאסון הגדול

עלה
המוות
במירון

יומן מטלטל -
רגע אחר רגע:
הזעקות ל"הצלה"
ואמירת הקדיש

"היו צרחות ואנדרלמוסיה, ראיתי ילדים מתחתיי. הדבר היחיד שרץ לי בראש
זה שאני לא רוצה שהילד שלי יהיה יתום" ■ הניצולים והפצועים משחזרים
את רגעי האימה

אסון מירון

קריאת חכמי ישראל

מרנן ורבנן חכמי וגדולי הדור: "להתחזק באהבת חינוך ולימוד תורה"

גדול הדור מרנן ראש הישיבה חכם שלום כהן שליט"א פרץ בבכי: "צריכים להתחזק כולם, להוסיף בלימוד התורה ולתקן את מעשינו באהבת חינוך"

שלום חדד

עקיבא והעמיד חמישה תלמידים. כל התורה שיש לנו זה מאותם חמישה תלמידים, נתאר לעצמנו אם כל ה-24 אלף תלמידים היו נשארים בחיים איזו תורה הייתה לנו. על זה האבל, על התורה שחסרה לנו. והם מתו באסכרה, מיתת חנק, ומפני מה? שלא נהגו כבוד זה בזה.

"ניקח מזה מוסר השכל, שאדם יהיה לו אהבת חינוך, להתרחק משנאת חינוך, לקרב את הבריות. מרן זצ"ל כמה היה מקרב את האנשים, איזו סבלנות הייתה למרן, תמיד קיבל כל אחד בסבר פנים יפות, באהבת ישראל אמיתית, לאהוב את כולם ללא הבדל של עדה, ללא הבדל של חוג.

"להתחזק גם בלימוד, בהתמדה התורה, שלא יהיו דברים בטלים בזמן הסדר ללמוד ולהתמיד, התורה אגוני מגנא ואצולי מצלא".

מור"ר הראש"ל הקדיש את השיעור לעילוי נשמת הנפטרים, ונשא תפילה לרפואת כלל הפצועים, "ומכאן ולהבא חושבנא טבא, שנשמע ונתבשר בשורות טובות".

מרנן ורבנן חכמי וגדולי הדור שליט"א ביכו בדמעות שליש עם היוודע דבר האסון המר והנמה, בהילקחם של 45 יהודים קדושים וטהורים.

ביום שיש לאחור תפילת שחרית במעונו של גדול הדור מרנן ראש הישיבה חכם שלום כהן שליט"א, נאמרו בדמעות י"ג מידות ופרקי תהילים לרפואת הפצועים באסון.

מרנן רה"י שליט"א אמר בכאב כשהוא מתייפח בבכי: "בית ראשון נחרב על עזבם את תורת, ובית שני נחרב בעוון שנאת חינוך. בעוונות הרבים, האסון הנורא הזה נגרם בגלל ריבוי שנאת חינוך שיש היום ובגלל ריפיון בלימוד התורה ה' יצילנו והם המעכבים את הגאולה. צריכים להתחזק כולם, להוסיף בלימוד התורה ולתקן את מעשינו באהבת חינוך".

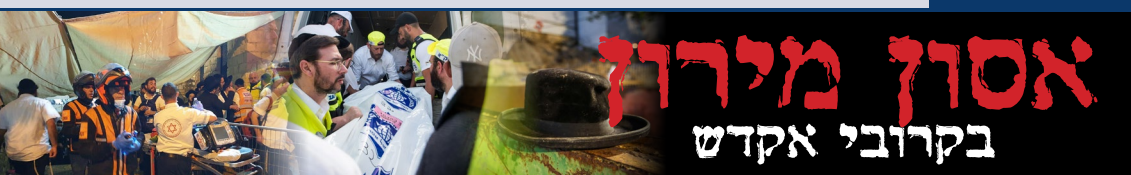
מור"ר הראש"ל הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א, נשא דברי התעוררות וחיוזוק בעקבות האסון הכבד, בפתח שיעורו השבועי במוצאי השבת בבית הכנסת לעדת 'היודים'.

דבריו אמר מור"ר הראש"ל: "האסון הנורא הזה, שקפחו את חייהם בני תורה, אברכים, צדיקים וחסידיים, בני ישיבות. אנחנו לא יודעים על מה חרן האף הזה, על מה יצא הקצף, אנחנו לא יודעים חשבונות שמים. כשנבוא לבית דין של מעלה, לא יהיו שאלות, למה זה הלך בגיל 30, זה הלך בגיל 12, לא יהיו קושיות, הכל יהיה ברור. פה בעולם הזה אנחנו לא יודעים. אבל צריך להתחזק, אין ספק. מה שקרה, הועזע הזה, צריך לחזק את כל עם ישראל.

"קודם כל בעניין של צניעות, של קדושה, התמדה בלימוד התורה, ועל כולם אהבת ישראל, אהבת חינוך. זה קרה בל"ג בעומר סוף הימים שמתו תלמידי רבי עקיבא והיה העולם שמים, ולמרות שעברו אלפי שנים אנחנו עושים כל שנה מנהגי אבלות. העולם היה שמים מתורה, עד שבא רבי

השר הרב דרעי: "הלב קרוע נוכח האסון הכבד"

יו"ר תנועת ש"ס, השר הרב אריה דרעי, ביכה את האסון הנורא ובהודעה מיוחדת שפרסם נאמר: "הלב קרוע, ממאן להכיל את גודל השבר נוכח האסון הכבד. הפך לאבל מחולנו. אני קורא לציבור להתפלל ולקרוע שערי שמים לרפואת הפצועים, לתמוך ולחזק את המשפחות שאיבדו את קרוביהם. ויהי רצון שיבולע המוות לנצח וימחה ה' דמעה מעל כל פנים אמן".

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמִיהַ רַבָּא

ואלו שמות הרוגי מירון

הלב נקרע לשמוע את קדיש היתום של הילד בן הארבע של הרב יהודה לייב חבין ז"ל ■ לאחר הזיהוי באבו כביר נערכו הלוויות הרוגים עד חצי שעה לפני כניסת השבת ובמוצאי השבת ■ כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ה'

יוסי אוחנה

שלמה וחנה רחל הי"ו מבית שמש. הלוויות נערכה במוצאי שבת מביתו רחוב נחל שורק לבית העלמין בית שמש.

5. הרב מנחם אשר זקבן ז"ל, בן 24 משכונת ברכפלד במודיעין עילית, בוגר ישיבת תורת זאב סולובייצ'יק ואברך כולל ביישיבת 'עטרת שלמה' בקרית ספר. הלוויות יצאה ביום שישי מבית הוריו שברחוב גניחובסקי בבני ברק לבית החיים סגולה, שם נטמן.

6. הרב שמעון מטלון ז"ל, בן 37, מלמד בתלמוד תורה 'חניכי הישיבות' נתיבות שלום בביתר עילית. אב לעשרה ילדים. בנו של הרב יוסף מטלון שליט"א משכונת גבעת שאול בירושלים וחתנו של הרב ציון נקי שליט"א משכונת סנהדריה בירושלים. נטמן בערב ש"ק בהר המנוחות בירושלים.

7-8. האחים אנגלרד מירושלים, יהושע ז"ל בן 9 ומשה נתן נטע ז"ל בן ה-14. אביהם, הרה"צ רבי יצחק מנדל אנגלרד, ראש כולל באבוב בירושלים, בנו של אב"ד דאברא הגאון הצדיק רבי חיים מאיר אנגלרד זצ"ל וחתנו של הדיין הגה"צ רבי נפתלי הירצקא פרנקל זצ"ל. צאצאים לבעל ה'עטרת משה' ממאקווא זצ"ל. הלוויות נערכה שעה לפני כניסת השבת ונטמנו בהר המנוחות.

9-10. האחים אלחזר, משה מרדכי ז"ל בן ה-12 ויוסף דוד ז"ל בן ה-18, בניו של הרב מאיר הי"ו. הלוויות נערכה במוצאי ש"ק ונטמנו במירון.

ארבעים וחמישה הרוגי מירון, נערים, אבות צעירים, אברכי משי ומבוגרים. וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'.

1. הרב יהודה לייב רובין ז"ל בן 27 תושב בית שמש, אב לשלושה. נטמן בערב שבת קודש בהר הזיתים כשבנו בן הארבע אומר "קדיש יתום". עין לא נותרה יבשה. הותיר אחריה את ילדיו הקטנים, רעייתו תחי', אביו איש החסד הרב יום טוב רובין שליט"א העורך האחראי של עיתון 'המבשר', אימו תחי', אחיו ואחיותיו שיבדלחטו"א. את חמיו הרה"צ רבי יצחק מאיר הגר רב בית הכנסת חניכי הישיבות רמת בית שמש ב'. בבחרותו, למד ביישיבת 'קול תורה' בירושלים. נודע כתלמיד חכם.

2. הרב ישראל אלנקווה ז"ל בן 24 מהקרית החרדית בבית שמש, אב לשני ילדים. הלוויות יצאה במוצאי שבת מרחוב דרך החיים לבית העלמין בבית שמש.

3. הרב שרגא גשטטנר ז"ל, בן 35, הותיר אחריה את רעייתו תחי' וחמישה ילדים, הוריו הנגיד הרב חיים גשטטנר מחסידות סקווירא במונטריאול שבקנדה, אמו תחי'. נטמן בערב ש"ק בהר המנוחות. הגיע לישראל ממונטריאול, קנדה במיוחד להלולת הרשב"י במירון.

4. הבחור חיים ראק ז"ל, בן 18, תלמיד בשיעור ב' ביישיבת מיר במודיעין עילית, בנם של הרב

אסון מירון

בקרובי אקדש

18. הרב פנחס מנחם קנבולוביץ ז"ל מארה"ב
בן 23, תלמיד ישיבת מיר בירושלים, התאסר לפני
חודש. בנו של הרב דוד קנבולוביץ מניו יורק.
הלווייתו יצאה במוצש"ק מבית הלוויות שמגר
בירושלים דרך בית המדרש גור להר המנוחות.
19. הרב אלעזר מרדכי גולדברג ז"ל, בן 37,
מביתר עילית. מלמד בת"ת 'אדרת אליהו' בביתר.
נולד בירושלים לאביו הרב שמואל גולדברג שליט"א
ואמו מרת מרים שתחי'. בבחרותו למד בישיבת נזר
התורה בירושלים. הותיר אחריו ארבעה יתומים.
20. הבחור משה בן שלום ז"ל, בן 20, מבני
ברק. תלמיד ישיבת פוניבז' בבני ברק. נכדו של
הגאון רבי ישראל ברוך בן שלום זצ"ל, ראש ישיבת
פוניבז' לצעירים.
21. הרב יונתן חברוני ז"ל, בן 27, מירושלים.
אברך בית המדרש גבעת שמואל, אב לשלושה
ילדים.
22. הבחור ידידיה אשר פוגל ז"ל, בן 22,
מירושלים. תלמיד ישיבת רמת גן.
23. הרב חיים עוזר סלר ז"ל, בן 24, משכונת
נווה יעקב בירושלים. בנו של הרה"ג רבי שלום
סלר שליט"א מרחוב הרב סורוצקין בבני ברק.
בוגר ישיבת פוניבז' חתן הרב הגאון רבי יצחק
לופליאנסקי ראש ישיבת 'נחלת יאיר'. לפני שבועיים
נולדה לו בתו היחידה. מסע הלוויה יצאה במוצאי
שבת מבית הוריו 7 לבית החיים ויזניץ בבני ברק.
24. הרה"ג רבי שמואל צבי קלגסבלד זצ"ל, בן
43 תושב ביתר עילית. ראש כולל רחמסטריווקא
ומגיד שיעור בישיבת 'מאור עיניים' רחמסטריווקא
בביתר. הותיר שמונה יתומים. מסע הלוויה יצא
בערב שבת ומבית הלוויות שמגר להר המנוחות.
25. הבחור משה לוי ז"ל, בן 14 מרחוב הרב
גניחובסקי בשכונת קרית הרצוג בבני ברק. בנו

11. הרב חן דורון ז"ל, בן 41, משכונת תל גיבורים
בחולון. היה מבני קהילת קודש "עטרת חכמים"
בחולון בראשות הגר"ח רבי שליט"א.
12. הרב דוד קרויס ז"ל, בן 33 מחסידות
תולדות אהרן, תושב שכונת חפציבה בבית שמש
בן יבלחט"א הרב שמואל קרויס שליט"א. הותיר
אחריו תשעה ילדים ל"ע. מסע הלוויה יצא ביום
שישי מבית הלוויות שמגר.
13. הרב יוסף עמרם טאובר ז"ל מארה"ב, בנו
של הרה"ג רבי צבי הלוי טאובר שליט"א, ראש
כולל במונסי, חתן הגה"צ רבי יוסף עמרם וייסמנדל
זצ"ל, בין האדמו"ר מהר"ם דושינסקיא זצ"ל. למד
בישיבת 'יד הלוי'. נטמן במוצש"ק בבית העלמין
ליד בית החולים שערי צדק הישן ברחוב יפו
בירושלים, על יד סבו הגדול המהרי"ץ והמהרי"ם
דושינסקיא זצ"ל.
14. הבחור אליהו כהן ז"ל בן 16, מביתר עילית.
תלמיד שיעור ג' בישיבת "היכל אברהם" לעלוב
בעיר. נכדו של הרה"ג רבי משה כהן, משכונת
רמות וחסיד דושינסקיא.
15. הרב שמחה בונים דיסקינד ז"ל, בן 23,
מחשובי האברכים של חסידות גור ברמה ג' בבית
שמש. בנו של הרב יעקב פסח דיסקינד מחסידי
גור בחיפה וחתנו של הרב צבי בינקה מחסידי גור
בירושלים. הלוויות נערכה בערש"ק בבית העלמין
כפר סמיר בחיפה.
16. הרב אליעזר צבי יוזעף ז"ל, בן 26, מחסידי
סאטמר בארה"ב, בנו של הרב יום טוב הלוי יוזעף.
הותיר אחריו ארבעה ילדים יתומים. הלוויות נערכה
במוצאי שבת ביישוב מירון.
17. הרב חנוך סלוד ז"ל, בן 52 מאשדוד. הלווייתו
נערכה קודם כניסת השבת בבית העלמין באשדוד.
המנוח הוא גיסו של ח"כ הרב ישראל אייכלר הי"ו.

אסון מירון

בקרובי אקדש

33. הילד אליעזר יצחק קולטי ז"ל, בן 13 מירושלים.
34. הרב אריאל צדיק ז"ל, בן 56, תושב שכונת בית וגן בירושלים. מחשובי חסידי חב"ד. הלווייתו יצאה מבית הלוויות הספרדי בהר המנוחות להר הזיתים.
35. הרב יוסף גרינבוים ז"ל, בן 22, תושב חיפה. מחשובי אברכי ויז'ניץ בעיה. בנו של הרה"ג רבי ברוך צבי שליט"א מאלעד וחתן הרה"ג שמואל וייס מאשדוד. נכד הגר"א וייס רב חסידי ויז'ניץ בלונדון. הותיר ילד בן שנה. הלווייתו יצאה במוצאי שבת מביהמ"ד הגדול בקרית ויז'ניץ בבני ברק, ומשם לביהמ"ד 'צמח צדיק' ויז'ניץ רח' יהונתן בן עוזיאל באלעד לבית החיים באשדוד.
36. הבחור אלקנה שילה ז"ל, בן 28, תושב שכונת נווה יעקב בירושלים. למד בשיבת תפארת הלוי' וכן בשיבת 'קבוץ חנניה'. נטמן ביום שישי בהר המנוחות.
37. הרב אלעזר גפנר ז"ל, בן 52, תושב שכונת הרה נוף בירושלים. מחשובי חסידי ד"קוב ויז'ניץ. מסע הלוויה ביצאה מוצאי שבת מבית הלוויות שמגר ומביתו ברחוב קצנבלוגן בהר נוף להר המנוחות.
38. הבחור ידידיה משה חיות ז"ל, בן 13, תושב שכונת קרית הרצוג בבני ברק, אביו יבלחט"א הרב אביגדור חיות מלמד בתלמוד תורה 'אמרי דוד' בקרית הרצוג. היה תלמיד מצטיין וסיים כבר מצווה שלו מסכתות רבות בש"ס. הלווייתו יצאה במוצאי שבת מבית הכנסת המרכזי ברחוב הרב אברמסקי 26 בשכונת קרית הרצוג בבני ברק לבית החיים סגולה. אביו הרב אביגדור נפצע בעת שניסה יחד עם בן נוסף לצאת מהדוחק בתום ההדלקה של תולדות אהרון.

- של הרב דוד לוי שליט"א. אמו שתחי' בתו של הרופא משה שרם ז"ל מבני ברק. למד בתלמוד תורה 'אמרי דוד'. הלווייתו יצאה בערש"ק מבית הוריו לבית החיים ירקון.
26. הבחור נחמן קירשבוים ז"ל, בן 16, מבית שמש. בנו של הרב אליהו קירשבוים שליט"א. מסע הלוויה התקיימה בערש"ק בהר המנוחות.
27. הבחור דובי שטיינמן ז"ל, בן 21, מקנדה. תלמידי ישיבת מיר בירושלים. הלווייתו תיערך היום.
28. הבחור יוסף מסטורוב ז"ל, תושב רמלה. תלמיד שיעור א' משיבת רינה של תורה בכרמיאל. הלווייתו נערכה במוצאי שבת בבית העלמין החדש ברמלה.
29. הבחור יעקב אלחנן סטרקובסקי ז"ל, בן 20, תושב העיר אלעד. למד בשיבת 'באר ישראל'. הלווייתו יצאה במוצ"ש משיבת באר ישראל באלעד לבית העלמין ירקונים. הלווייתו יצאה במוצ"ש משיבת 'אוהלי שמואל' ברכסים לבית החיים 'תל רגב'.
30. הבחור יוסף יהודה לוי ז"ל, בן 17, תושב רכסים, בן זקונים להוריו. למד בשיבת ישיבת אוהלי שמואל ברכסים. הלווייתו יצאה במוצ"ש משיבת 'אוהלי שמואל' ברכסים לבית החיים 'תל רגב'.
31. הבחור ישי מועלם, בן 17, תושב רכסים. למד בשיבת ישיבת אוהלי שמואל ברכסים. הלווייתו יצאה במוצ"ש משיבת 'אוהלי שמואל' ברכסים לבית החיים 'תל רגב'.
32. הבחור אברהם דניאל אמבון ז"ל, בן 21, מארגנטינה. תלמיד ישיבת 'היכל יצחק' - לנדא בשכונת קריית יובל בירושלים. במוצאי שבת הוריו הי"ו יטסו דרך מיאמי ארצות הברית ויגיעו לישראל והיום בערב יתקיים מסע ההלוויה.

אסון מירון

בקרובי אקדש

42. הבחור אריאל אחדות ז"ל, בן 21. תלמיד ישיבת 'סודות התורה' בתל אביב. בישיבה קטנה למד בישיבת 'תפארת הלוי' בירושלים. מסע הלוויה נערכה במוצאי שבת קודש בהר המנוחות בירושלים.

43. האברך הרב מרדכי פקעטע ז"ל, בן 24, מירושלים. למד בישיבה גדולה סאטמר בקווינס. קבע את תפילתו בבית המדרש סאטמר ברחוב יואל בירושלים. הותיר שני יתומים.

44. הרב משה ברגמן ז"ל, בן 24, מירושלים. יליד מנצ'סטר שבאנגליה, בוגר ישיבת מיר בירושלים. מסע ההלוויה יצאה אמש משמגה.

45. הבחור יוסי קאהן ז"ל, בן 22 מקליבלנד, למד בישיבת מיר.

39. הבחור דניאל (דוני) מוריס ז"ל, בן 19, מגיו גרזי. תלמיד שיעור א' במסלול בני חו"ל בקרית חינוך שעלבים.

40. הבחור שלמה זלמן ליבוביץ ז"ל, בן 19, מצפת. תלמיד ישיבת 'כנסת יחזקאל' באלעד. נכד של הגאון רבי עוזר דרורי זצ"ל בעל 'מראה עוזר' מבני ברק, שנפטר בשנה האחרונה. מסע הלוויה נערכה במוצ"ק בצפת.

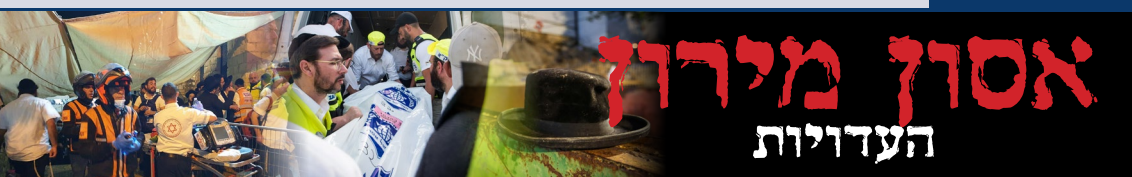
41. הרב משה צרפתי ז"ל, בן 65, מירושלים. תלמיד בישיבת "חוט של חסד" בראשות הרה"צ הרב שלום ארוש שליט"א. הותיר את רעייתו ותי, ארבעה ילדים ו-25 נכדים. הלוויה נערכה במוצאי שבת קודש בבית העלמין סנהדריה בירושלים.

והן קל כביר
לא ימאס
תפילת רבים

בתפילה ובתחנונים לרפואתו השלימה של הגאון
רבי רפאל אליהו ציון בן שולמית שליט"א (סופר)
ראש ישיבת רכסים ובעל הבאר ציון על הש"ס
שזקוק לרחמי שמים

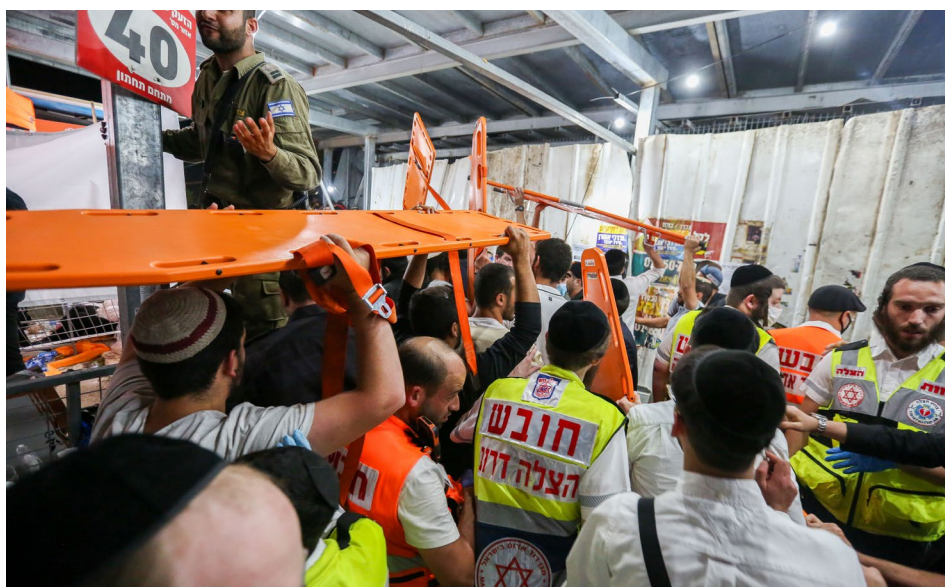
בקשו
רחמים

נהפך לאבל מחלנו

"צעקתי שמע ישראל ווידוי"

■ ארבעים וחמש הרוגים ומאה וחמישים פצועים, באסון הגדול ■ המראות הקשים, העדויות שלא נתפסות, הכאב שלא נגמר והפצע שרק נפתח ■ אחד הפצועים שניצל מהאסון: "היו צרחות ואנדרלמוסיה, ראיתי ילדים מתחתי. הדבר היחיד שרץ לי בראש זה שאני לא רוצה שהילד שלי יהיה יתום"

▲ האסון קרה במעבר צה. כוחות הצלה עם האלונקות

לפלס דרך פנימה, בתוך ההמון המבוהל, השורה על הריצפה, המנסה להבין מה קרה כאן, מי נגד מי. קריאות לעזרה ממכשירי הקשר, עוד הנשמה, עוד פצוע קשה. ככל שהדקות חולפות והכל מבינים כי אין זה אירוע קטן של התעלפויות, יש כאן אסון גדול. עכשיו צריכים לפעול בקור רוח ולהציל חיים,

שלום חדד

בזה אחר זה הם נמחצו למוות, ארבעים וחמישה הרוגי מירון, גם ניסיונות החייאה לא צלחו, המחנק היה גדול, הם איבדו את הנשימה שלהם, והמראות היו קשות. אנשי הצלה, מנסים להציל, להנשים,

אסון מירון

העדריות

▲ ההמון נמחץ למוות. זירת האסון במירון – פלאש 90

לחסום את המעבר הצר כל כמה דקות, באופן שיצר את הצפיפות והעומס הנורא הזה".

דביר, אחד הפצועים תיאר את הכאוס המוחלט: "היה לחץ, אנשים יצאו החוצה למעבר. היה גל גדול מאוד במקום ונוצרה מערבולת. אנשים נדחפו לכל הפינות והיו מדרגות. כתוצאה מהדחוק, השורה הראשונה של האנשים שעמדה על המדרגות נפלה ואחריה עוד שורה של אנשים נפלה עליהם וכך הלאה. הרגשתי שאני עומד למוות. משכתי לשוטר ברגליים והוא עזר לי לצאת, לא הצלחתי לעמוד על הרגליים. קרה לי נס", סיפר.

פצוע אחר, משה לבי, סיפר כי ביקש לצאת מהמקום מיד לאחר מעמד ההדלקה. "היה לחץ טבעי, סביר. ניסו לסדר את זה. ביציאה שהיא קצת צרה, וזו ירידה ממתכת - מישוהו החליק ועליו התחילו ליפול אחד על השני. מישוהו שכב מתחתיו. התחלתי להתפלל לקב"ה שינצלו כמה שיותר אנשים בזכות רשב"י. שמרתי על עירנות. לא יכולתי להזיז את הרגליים. שמרתי על קור רוח. התחילו לפנות. ביקשתי שלא ימשכו אותי, כי הרגשתי שנפצעתי ברגל. לאט לאט פיננו, עד שהצלחתי לעמוד".

"באתי לכיוון ההדלקה, ראיתי עומס גדול ולא נכנסתי פנימה", סיפר אברהם יהודה ניבין, שנפצע אף הוא באסון. "לאט לאט באו הרבה אנשים. אמרו שיהיו הגבלות, אבל לא מנעו כניסה והתחיל עומס נוראי. התחילו דחיפות. היה מחנק אבל אי אפשר היה לצאת. היה גוש שהחליק למטה. הייתי בשורה 3, וכולם קרסו אחד על השני. מחצו אותי במשך 10 דקות. היו מתחתיי אנשים שלא נשמו".

"אבדרלמוסיה מטורפת. זה כמו פאזל, אחד בתוך הרגל של השני. מחזה נורא. שיחררו אותי. בנס כמעט ולא נפגעתי. היו עליי הרבה אנשים. פשוט החליקו אחד על השני עד ששוטר הזיז גדרות מהצדדים", תיאר ניבין.

"זה התחיל מעומס מאוד גדול. היו עליי הרבה

להתחיל עם הפצועים קשה.

להציל, זו הקריאה שחזרה על עצמה. עוד מתנדב רץ פנימיה ומדווח על הנשמה, מתנדב אחר מדווח כשקולו נחנק על החייאה בתינוק, והמספרים עולים, חמש, שמונה, עשר, חמש עשרה, עשרים החייאות, וההוראות למי שרק יכול להגיע ולפנות. אין זמן, כל דקה זה חיים.

מהר מאוד כולם מבינים את גודל האסון, מד"א לא עומד בלחץ, אין אלונקות לפני פצועים, ומוצאים פתרונות יצירתיים, מפנים את הפצועים על פחונים. כל רכב שנמצא בהר מירון הופך לרכב לפינוי חולים, כמאה וחמישים פצועים פונו לבתי חולים. גם חיילי צה"ל מבסיסים סמוכים הוזנקו למקום וסייעו בטיפול באירוע. מסוקים של צה"ל פינו חולים קשה לבתי חולים ברחבי הארץ. היה זה כמו שדה קרב.

נוצרה מערבולת

עדי הראיה מהאסון שיחזרו רגע אחר רגע, מה שהתרחש שם, בשעה אחת בלילה. "היה זה ברגע השיא, בהדלקה בתולדות אהרן, כשהממונים שרו ורקדו לכבוד התנא האלוף רבי שמעון בר יוחאי, ואז החלו זעקות 'הצלה', בהתחלה חשבנו שזה אירוע קטן של התעלפויות, אבל מהר מאוד הבנו שזה אירוע הרבה יותר גדול", מספר משה, אחד האברכים שהשתתף בהדלקה.

"אני מתנדב קבוע באיחוד הצלה ורצתי לנקודת האירוע. ראיתי את המראות הקשים, איך אנשים שוכבים על הריצפה זה על גבי זה כשנפלו מהדחוק ומיד הצטרפנו למתנדבים שהחלו לרוץ למקום. להפריד בין האנשים ולבצע פעולות החייאה", ממשיך משה לספר.

גבריאלי, עד ראייה לאסון סיפר: "יצאתי וראיתי איך מפנים את כל הפצועים, היה לחץ והיסטריה. למזלי עמדת ליד - ממש נס, שלא הייתי קרוב. הבנו שמדובר באסון גדול ואירוע חריג".

האסון קרה במעבר צר, ששימש יציאה מרחבת ההדלקה של חסידות תולדות אהרן, במקום נוצרה צפיפות גדולה שגרמה לדחוק של מאות אנשים. בסוף המעבר היה גרם מדרגות, אנשים נפלו בו אחד על השני, וחלקם נמחצו.

"ביציאה מאחת הרחבות, במעבר צר, היה עומס של אנשים, היינו לחוצים והרגשנו שאנחנו חייבים לצאת, אבל המשטרה חסמה את הדרך ולא היה לאן", סיפר מאיר שנכח באירוע, "מי שרצה לצאת, לא היה יכול לצאת. נפלנו אחד על השני והיינו עשר דקות ככה. לידי נמחצו אנשים שאיבדו הכרה ונחנקו". "לא ברור למה המשטרה הייתה צריכה

אסון מירון

העדריות

▲ להציל חיים, זו הקריאה שחזרה על עצמה. פינוי פצועים לבית החולים

בשידור הישיר "יש פצועים. חבר'ה, האירוע נגמר! זה פיקוח נפש, נא לפנות ציר חירום, עושים שם החייאה על כמה אנשים. מד"א, להוריד אלונקות למטה, תזניקו כוחות הצלה ואלונקות".

מאיר, אחד מאנשי ההצלה סיפר כי "זה היה האירוע הקשה ביותר שחוויתי. פשוט רצנו מהחייאה להחייאה. עזבנו גופה ורצנו לשנייה. אני לא זוכר אירוע קשה כזה, אנשי ההצלה התפרקו תוך כדי טיפול בפצועים".

מתנדב נוסף סיפר כי "האסון קרה בשביל, לא היכן שהייתה ההדלקה של תולדות אהרון. הייתי ממול וראיתי הכל. עד שהבינו בכלל את המצב לקח 10 דקות, לא הבינו בכלל את גודל האירוע, לא הבינו שיש מתים למטה. אפילו המוזיקה עוד המשיכה להתנגן. אחרי 10 דקות הבינו שיש שם ממש אנשים אחד על השני, אנשים בלי דופק. אז התחילו להעיף את כולם מההר, ורצתי לתת עזרה". והוא מוסיף לספר: "באתי לחגוג במירון עם ילדי, ברגע שהבנתי את גודל האסון ביקשתי מחבר שייקח אותם והצטרפתי לכוחות ההצלה, להציל חיים".

עקוק 'שמע ישראל'

להערכת המשטרה כתשעים אלף איש שהו בהר מירון ברגע האסון, וברגע אחד קולות השמחה הפכו לקולות הצלה, ובתוך שעה לקולות יגון ואבל. זעקות הפצועים ובכי החוגגים, נשמעו באזור האסון.

אנשים, שכבתי על מישהו והוא לא נשם". סיפר פצוע נוסף שניצל בנס מהאסון, "היו צרחות ואנדרלמוסיה, ראיתי ילדים מתחת. הדבר היחיד שרץ לי בראש זה שאני לא רוצה שהילד שלי יהיה יתום".

לשמע את הפצועים ולהבין כי חייהם ניצלו בנס גדול, והם אומרים כי לו לא היו מחלצים את עצמם, מצליחים להתרומם לאט, היום ילדיהם היו יתומים. הם היו נכנסים לרשימת הרוגי מירון. רח"ל.

אנשי ההצלה בשדה הקרב

לאחר המידע הראשוני על נפגעים נעצרה המוזיקה בהדלקה בתולדות אהרון, ואז נשמעו הקריאות ברמקולים: "תעלו למעלה, לעזוב את השביל, תיכנסו בפנים. לשחרר את המעבר, נא לא לעמוד על המדרגות".

"נא לשחרר את השביל, לא לעמוד על המדרגות", זעקו ברמקולים בעברית וביידיש שוב ושוב, וההמון לא קלט תחילה מה גודל האסון. בהמשך קראו ברמקולים במירון: "כוחות הצלה, הביאו ציוד כבד, תפתחו מעבר בכל האורך לכוחות הביטחון, להביא ציוד החייאה, דפיברטורים. מי שנמצא ליד כוחות הצלה, נא לעזור להם לעבור. ציר חירום קבר בבקשה לפתוח, תתחילו לרדת בזהירות".

"נא לפתוח מעבר חירום דחוף לפינוי פצועים", נשמעה לאחר מכן הקריאה שגם היא הועברה

אסון מירון

העדויות

אנשים נפלו, ומי שהיה מאחור לא יכול היה לעצור 200 איש שדוחפים. ככה נערמו חמש שכבות של אנשים האחד על השני, חלקם רבע שעה מתחת לאנשים. אתה מרגיש שאתה עומד למות".

מיכאל סיפר: "אחרי ההדלקה כולם רצו לצאת ודחפו, ולא הבינו שאנשים נופלים. המשיכו לדחוף עד שהיו ערימות גדולות וכשהבינו התחילו לחלץ. אני הייתי כבר ביציאה. אנשים נדחקו עליי אז ניסיתי לצאת. מי שמאחורה לא ידע מה קורה מקדימה. החוסר אונים הזה שאי אפשר לזוז. אנשים התחילו לצעוק והרגישו שהם לקראת הסוף ממש. נדחקתי על הגדר ומישהו מתחתי גם. צעקנו ולא היה מי שיעזור לנו".

גיל אלון, שנפצע באורח קל באירוע ופונה לבית החולים רמב"ם בחיפה, סיפר: "היו המון אנשים. האירוע התרחש עם סיום ההדלקה. אנשים החלו להתפנות החוצה ועברנו במדרגות שאמורות להכיל 50 אנשים. היו שם יותר מ-500", הוא סיפר.

אלון הוסיף לספר על הדרך שבה הצליח להיחלץ, ואמר כי שכב תחת אדם אחד ומעל אדם אחר. "הקפדנו לשמור על דרכי נשימה פתוחות, הכובד היה קשה וכל הזמן נפלו עוד אנשים. באיזשהו שלב פתחו דלת צדדית וזה הצליח קצת לשחרר. אנשים ניסו לסייע אחד לשני, ניסו להוריד ולא הצליחו. זה היה משקל עצום".

חיים ורטהיימר, שפונה לבית החולים "זיו" בצפת, טוען כי ההחלפה במקום נגרמה כתוצאה ממים שנשפכו במקום: "זה היה כמו סוג של

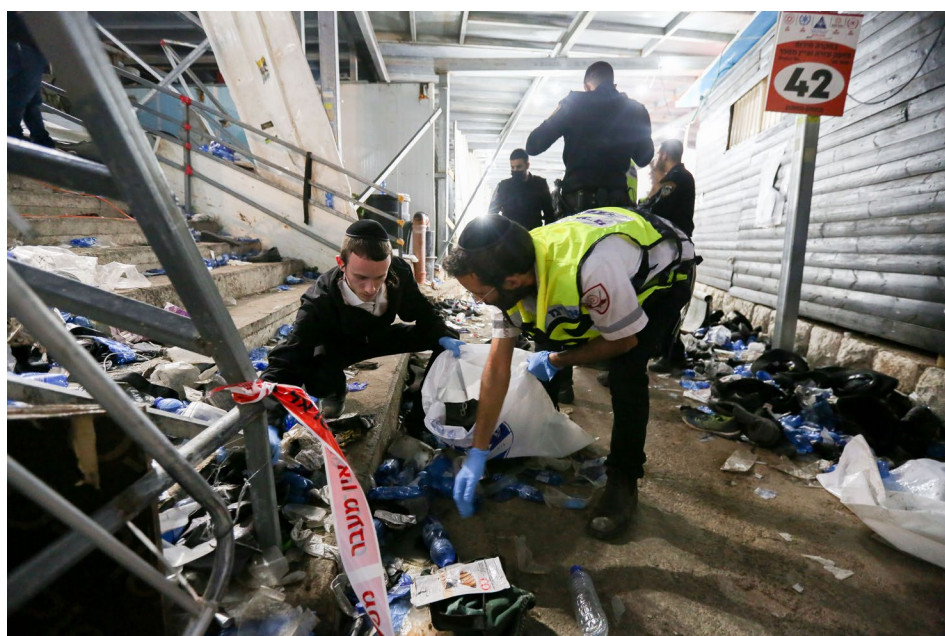
הלחץ יצר כאוס מוחלט, אבות חיפשו את ילדיהם, אמהות בכו וזעקו לעזרה, ובכל הלחץ הזה, העומס על הקווים בקושי אפשר להוציא שיחות, והדאגה הלכה והתרחבה.

יוסי גולדהירש ששהה במקום עם ילדיו כשאירע האסון, תאר את אותם רגעים של כאוס, עשר דקות שבהם גם כוחות ההצלה לא הבינו את גודל האסון, והתזמורת המשיכה לנגן. "מיד אחרי שהאדמו"ר מתולדות אהרן הדליק את המדורה, והקהל התחיל לרקוד - נשמעו סירנות, הייתי על אחד הגגות עם שני בניי, ומיד הבנתי שעדיף לצאת".

אבל את מה שראו עיניו, קשה לו להכיל: "בירידה, מרחוק, ראיתי את הערמות של האנשים. הבן שלי תיאר את זה נכון: כמו גלים של אנשים שנדרסים ונמחצים אחד על השני. ממש גלים-גלים של אנשים".

גולדהירש עצמו חווה רגעים ארוכים של חרדה כשאביד קשר עם שתי בנותיו בשל קריסת התקשורת במקום. לדבריו, "תוך כדי האירוע, אפילו כוחות ההצלה במקום לא הבינו את גודל האסון. פינו רק בודדים, והתזמורת המשיכה לנגן". עד ראייה אחר תיאר את הזוועה מבפנים: "עמדנו במתחם בהדלקה של תולדות אהרן, כשפתאום היה דוחק עצום. המתחם היה סגור, כולם נדחפו, נהיה צפוף בצורה מטורפת והציבור התחיל לנהור החוצה".

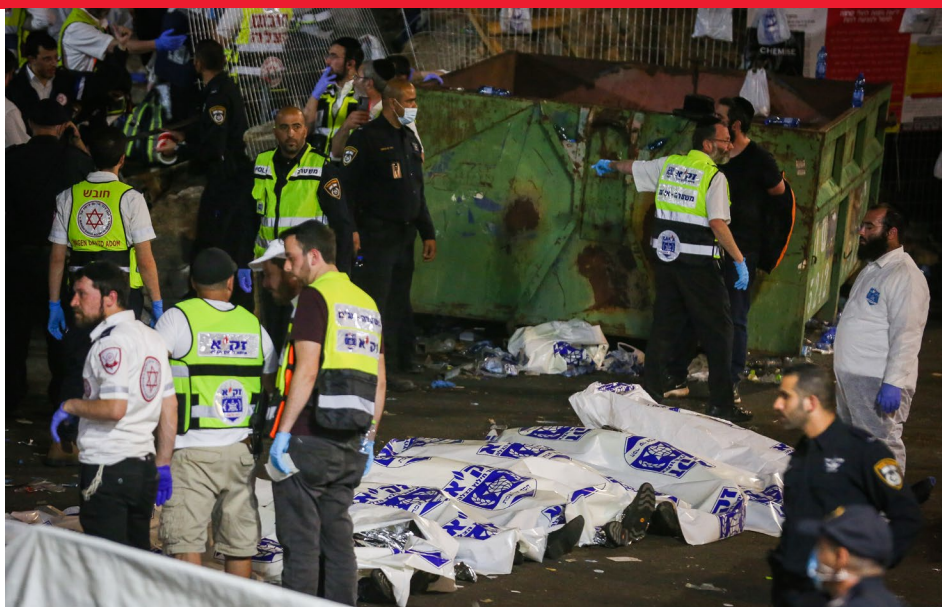
"היה קשה לנשום", הוא מתאר, "ואי אפשר היה לעצור את זה. התחלנו לנהור החוצה ועם ההחלפה

▲ אוספים את השברים. אנשי זק"א במלאכת הקודש

אסון מירון

העדויות

דרכם עם ציוד רפואי ואולונקות וכשהגיעו לזירת האירוע, נחרדו מהמראות הקשים של הנפגעים הרבים. מיד הוכרז אירוע רב נפגעים ומוקד מד"א הזניק למקום מאות אמבולנסים וניידות טיפול נמרץ מרחבי הארץ, את מסוקי מד"א וחיל האוויר. פרמדיק מד"א עמרי הוכמן שהיה מהראשונים להגיע לטפל בנפגעים, סיפר: "הגענו ובמקום הייתה המולה גדולה, עשרות אנשים רצו לכיוון שלנו, הם צעקו לנו לאן להגיע וסיפרו שיש עשרות אנשים שנפצעו. המראות היו קשים מאוד, עשרות פצועים שכבו במסדרון צר ובסמוך לו. עשרות נוספים התהלכו כשהם סובלים מפציעות שונות. נשמעו במקום זעקות כאב, אנחות והיו כאלה שאיבדו את הכרתם ונוקקו לפעולת החייאה".

פרמדיק מד"א מאור אטדגי הוסיף וסיפר: "חילצנו פצועים מתוך ערמות של אנשים וביצענו פעולות החייאה באנשים שנפצעו אנושות. כוחות גדולים שלנו חילצנו את הפצועים, חלקם למרפאות של מד"א וחלקם לאמבולנסים. בכל שנותי במד"א אני לא זוכר אסון כל כך כבד".

סמוך לשעה 3:00 בלילה סיימו האמבולנסים לפנות את כל הפצועים לבתי החולים באזור הצפון, והמשטרה המשיכה לאחר מכן במאמציה לפנות את כל המשתתפים ממתחם הציון. בשעות הבוקר החלו אוטובוסים רבים לפנות את המשתתפים שנותרו על ההר. כוחות המשטרה סגרו את המתחם מכל כיוון ולא איפשרו מעבר פרט לאנשי ביטחון ותקשורת. בעקבות פניות רבות בנושא איתור נעדרים ומנותקי קשר, הסבה המשטרה את מוקד המידע לבאי ההילולה למוקד מידע בדבר חסימות הצירים, תנועה ואיתור אנשים שאבד עימם הקשר.

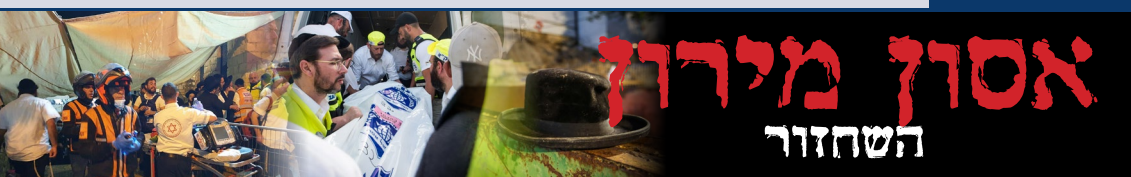
סקי. מסיבה לא ברורה היה לחץ ואנשים נעצרו. מאחורה הם המשיכו לרדת, ואנשים נדחקו. מאות אנשים צעקו 'אני לא נושם'. לא הבנתי מה הולך סביבי, רק בהמשך הבנתי שזה רציני. התעלפתי שם כמה פעמים".

"קשה לעכל את גודל האסון"

מנכ"ל מד"א אלי בין סיכם את האסון ואמר כי "מדובר באחד האסונות הקשים ביותר שידעה ישראל וקשה לעכל את גודל האסון. גם לצוותי מד"א המורגלים למראות קשים אירוע בסדר גודל כזה הוא קשה מאוד".

בין סיפר כי "למעלה מעשרים שנה צוותי מגן דוד אדום מאבטחים רפואית את ההילולה במירון והשנה זה היה אחד ממבצעי האבטחה המורכבים ביותר שמד"א נערך לקראתה עם למעלה מ-250 אמבולנסים וניידות טיפול נמרץ מכל רחבי הארץ, עשרות אופנועים, טרקטורונים, אוטובוסים לפינוי נפגעים, רכבי הצלה ייחודיים ומסוק מד"א. כמידי שנה גם השנה פרסנו מספר מרפאות ברחבי מירון שהותאמו לאבטחת האירוע. רק יום לפני ההילולה השתתפנו בתרגיל גדול שהובילה משטרת ישראל ולא תיארנו שנמצא את עצמנו באירוע כל כך מורכב וקשה. כלל הכוחות פעלו במהירות ובמסירות בזירה קשה ומורכבת ביותר, בתיאום ובשיתוף פעולה עם כלל הגורמים".

בין סיפר כי האירוע החל בשעה 00:49 אז החלו להגיע קריאות על נפגעים מדוחק סמוך להדלקת תולדות אהרן כוחות גדולים של מד"א פילסו את

עלה המוות במירון

הרגע בו ההמון נפל האחד על השני מהדוחק במקום, הזעקות ל"הצלה", פינוי הפצועים, אמירת הקדיש ליד גופות ההרוגים, הפינוי לאבו כביר, הזיהוי והקבורה ■ יומן מטלטל - רגע אחר רגע

▲ ארבעים וחמישה הרוגים. אנשי זק"א מפנים את הנפגעים

דוד בן אברהם

האסון.

00:57 התמונה מתחילה להתבהר, זעקות "אירוע רב נפגעים", והמוזיקה מפסיקה לנגן. קולות הצלה מכל עבר, ואט אט מתבררים ממדי האסון. בהקלטה למוקד של "איחוד הצלה" נשמע אחד מהם זועק: "להזניק כמה שיותר אנשים, אנחנו צריכים חילוץ במייד. יש פה אירוע רב נפגעים. דחוף, אירוע רב נפגעים".

1:00 מהמקומים קוראים לציבור ליצור מסדרון בין ההמון עבור כוחות ההצלה: "תעלו למעלה, לעזוב את השביל, תיכנסו בפנים. לשחרר את המעבר, נא לא לעמוד על המדרגות. נא לשחרר את השביל, לא לעמוד על המדרגות".

1:05 קריאות במערכת הכריזה במירון: "כוחות הצלה, הביאו ציוד כבד, תפתחו מעבר בכל האורך לכוחות הביטחון, להביא ציוד החייאה, דפיברטורים. מי שנמצא ליד כוחות הצלה, נא

00:00 החלה ההדלקה המסורתית במתחם חסידות תולדות אהרן. אחרי ההדלקה ההמונים החלו לצאת מהרחבה.

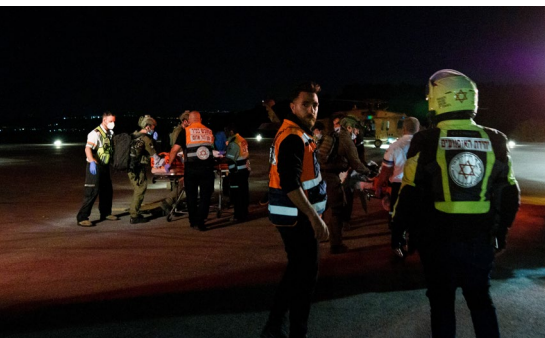
00:45 ההמונים מתחילים לצאת מהרחבה הצפופה, דרך המעבר הצר הפונה מזרחה, דרומית למבנה קבר הרשב"י.

00:50 הדוחק ביציאה הוביל לאסון. חלקו הראשון של המעבר היה משטח העשוי ממתכת - חלקלק, ובזה אחר זה נופלים אחד על השני. יוסי גולדהירש שהיה במקום עם בנו סיפר: "גלים של אנשים שנדרסים ונמחצים אחד על השני. ממש גלים-גלים של אנשים".

00:55 זעקות "הצלה" מכל עבר. הבלבול בעיצומו, כשבמעבר הצר אנשים נחנקים למוות ברחבת ההדלקה המוזיקה נמשכת, עוד לא נקלט גודל

אסון מירון

השחזור

▲ מאה וחמישים פצועים. פינוי הפצועים קשה במסוקי צה"ל

הפרטים נאספים מבני המשפחה וכלל שהגופות לא זוהו בשטח, נדרשות גם טביעות אצבעות, בדיקות שיניים, בדיקת CT, ובדיקות DNA ככל שנדרש - והצלבת הנתונים מול אלו שנאספו.

15:00 בשעה זו יוצאות ההלוויות הראשונות של אלו שזוהו וגופותיהם שוחררו בידי אנשי המכון. ככל שמתקרבת השבת המתחיות מחוץ למכון לרפואה משפטית באבו כביר גואה. המשפחות של אלו שטרם זוהו ושחררו חששו שייאלצו להמתין בשל כך עד צאת השבת, ולטענת כמה מהן הליך הזיהוי ושחרור הגופות מתבצע באיטיות. המכון לרפואה משפטית מפרסם הודעה ובה מסבירים כי העיכובים בשל הזהירות והרגישות שחלילה לא תהיה טעות במלאכת הזיהוי ואת התהליך המורכב מלווה הרבנות הראשית לישראל, רבני זק"א והמכון. "אנחנו פועלים במלא המרץ אך יש להבין שמדובר בתהליך מורכב ורגיש ועלינו לפעול באחריות ולהימנע חלילה מטעויות גורליות", אומר ד"ר חן קוגל, מנהל המכון לרפואה משפטית. **18:00** עקב הלחץ הרב לקראת כניסת השבת, נערכות הלוויות ללא הספדים בבתי העלמין ברחבי הארץ.

19:00 - הליך הזיהוי פסק עד למוצאי השבת. במכון מסרו כי בסך הכל זוהו עד אז 32 גופות, ו-22 שוחררו לקבורה. תהליך הזיהוי ושחרור הגופות יתחדש בצאת השבת. שעה לאחר צאת השבת נמשכת מלאכת הזיהוי, הגופות משוחררות מאבו כביר והלוויות קורעות לב נערכות ברחבי הארץ.

לעזור להם לעבור. ציר חירום קבר בבקשה לפתוח, תתחילו לרדת בזהירות".

1:15 בלבול, דאגה והמון לחץ. הרשת הסלולרית נופלת, כוחות ההצלה מטפלים ב-150 נפגעים. **1:17** מוכרז אר"ן. קריאה בקשר לכוחות הצלה מרחבי הארץ לתגבר את הכוחות הרבים שכבר היו במקום. מסוקי צה"ל עם לוחמי יחידת החילוץ 669 מוזנקים לסייע.

1:20 מתחילים לפנות פצועים לבתי החולים, כוחות ההצלה ממשיכים להנשים, לנסות להציל עוד ועוד חיים.

1:30 דיווחים ראשונים על הרוגים.

2:15 המשטרה הודיעה כי הר מירון נסגר וכי ההלילה הסתיימה. משרד התחבורה פתח במבצע מיוחד לפינוי עשרות אלפי אנשים מהמקום. רכבות מיוחדות ומאות אוטובוסים נשלחו למירון לאורך הלילה.

02:30 סיכום הפצועים: לבית החולים זיו בצפת פונו 54 נפגעים, ובהם 6 במצב אנוש שבהמשך נפטרו מפצעיהם, 13 קשה, 4 בינוני ו-31 קל. לבית החולים פוריה פונו 27 נפגעים, ונכון למוצ"ש עדיין מאושפזים 5 במצב קל-בינוני. למרכז הרפואי לגליל בנהריה פונו 26 נפגעים, בהם 1 בינוני ו-25 קל. לרמב"ם פונו 5 נפגעים, ובהם 4 במצב קשה ואחד במצב בינוני. לבית החולים העמק פונה פצוע אחד במצב קל ולבית החולים להדסה עין כרם בירושלים פונה פצוע אחד במצב קשה.

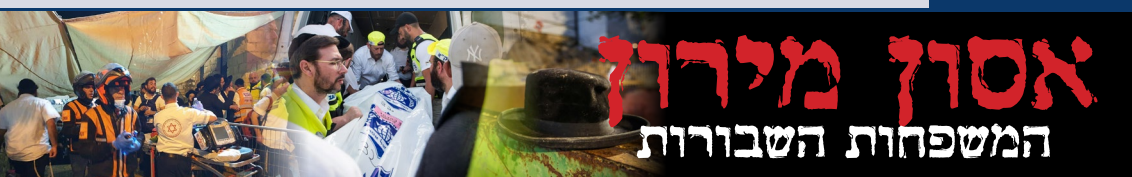
3:00 נקבע מותם בשטח של 39 בני אדם. אנשי זק"א אוספים את השברים עד אור הבוקר.

04:00 המשטרה מודיעה כי המאמץ הראשון שלה ושל יתר ארגוני ההצלה והביטחון לפינוי הפצועים והנפגעים הסתיים, והיא עוסקת בשעות האחרונות בפינוי הקהל הגדול שעדיין נמצא בגזרת הר מירון. **5:50** הבשורה הקשה יוצאת: 45 הרוגים באסון הגדול בישראל.

12:00 הגופות מועברות לזיהוי במכון לרפואה משפטית באבו כביר. בחוץ הוקם מתחם מיוחד עבור בני המשפחות המודאגים. לפי הודעת משרד הבריאות, הגופות הועברו לשם בין השעות 12:00 עד 13:15 התהליך, נמסה, כולל מספר שלבים ובהם איסוף פרטים אישיים ומזהים על ידי נציגי המשטרה.

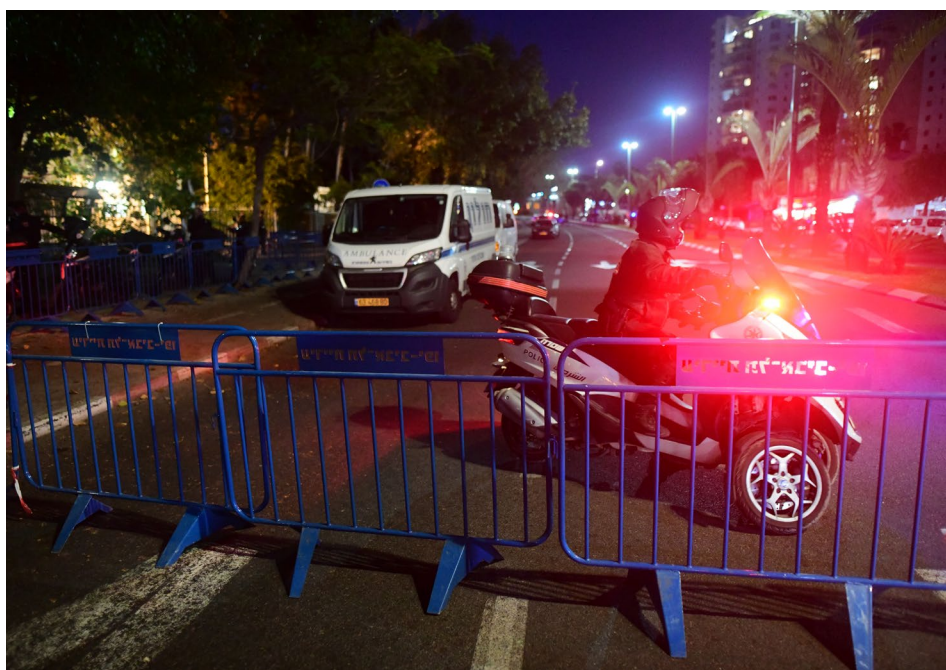

▲ זעקות הצלה. הטיפול בפצועים בשטח

עין לא נותרה יבשה: ההורים השבורים זיהו את ילדיהם באבו כביר

עד כשעה לפני כניסת השבת נכנסו בזה אחר זה בני משפחות ההרוגים מאסון מירון כדי לזהות את בן משפחתם, **על מנת שיוכלו להביאם לקבורה עוד קודם כניסת השבת** ולמנוע את 'הלנת המת'

▲ מלאכת הזיהוי התחדשה. אבו כביר, אמש – פלאש 90

מחוץ למכון התקבצו בני משפחות השכול. כל בן משפחה הביא עימו פריט שסייע במלאכת הזיהוי, אם זה צילום תעודת זהות, צילום רנטגן או שיניים, וזאת על מנת שיוכלו לסיים במהירות את מלאכת הזיהוי המורכבת, ולהביא את בן המשפחה לקבורה עוד לפני כניסת השבת.

אנשי המכון המנוסים והמורגלים דמעו. מי יכול להישאר אדיש כשהוא רואה אב צעיר הבא לזהות את בנו. כשהוא מבין כי מאחורי כל הרוג יש משפחה, יש יתומים ואלמנות. למקום הגיעו פסיכולוגים ועובדים סוציאליים שהרשויות

אפרים פורת

המראות במכון לרפואה משפטית בתל אביב היו קורעות לב, לראות עוד אבא או אמא, סבא או סבתא, אח או אחות, הנכנסים ויוצאים משערי המכון כשעיניהם דמעות וממאנים להאמין כי הם חלק מבני משפחת השכול והיגון.

עין לא נותרה יבשה לראות את ההורים ובני המשפחות המחכים בשקט מתוח, לרגע בו יוכלו להיכנס פנימה למכון לרפואה משפטית, לזהות את היקר להם מכל, ולדעת כי הגרוע מכל אכן קרה.

אסון מירון המשפחות השבורות

המקומיות החרדיות שלחו על מנת ללוות את המשפחות המרוסקות.

קודם הגעתם לאבו כביר, בני המשפחות לא עצמו עין מרגע האסון כשלא הצליחו ליצור קשר עם בני המשפחה. הם עברו שעות דרמטיות. עברו מבית חולים לבית חולים וקיוו כי אולי בן משפחתם בין המאושפזים. הם ביקשו והתחננו מכל מי שרק יכול לעזור להם למצוא את בן משפחתם האבוד. בבוקר יום שישי, כשכבר החלו הבשורות הקשות להגיע בזה אחר זה, הופנה הלחץ למכון לרפואה משפטית אבו כביר בתל אביב על מנת לזרז את הליך הזיהוי, בכדי שהמשפחות יספיקו לקבור את בן משפחתם עוד קודם כניסת השבת.

אחריות הזיהוי

ממשרד הבריאות נמסר כי למכון לרפואה משפטית הועברו ההרוגים מיום שישי בשעה 12:00 ועד השעה 13:15. "תהליך הזיהוי מתנהל במספר שלבים הכוללים איסוף פרטים אישיים ומזהים על ידי נציגי המשטרה. הפרטים נאספים מבני המשפחה (שבאופן טבעי נמצאים במצוקה) וככל שהגופות לא זוהו בשטח, נדרשות גם טביעות אצבעות, בדיקות שיניים, בדיקת CT, ובדיקות DNA ככל שנדרש. והצלבת הנתונים מול אלו

שנאספו. זהו תהליך שאורך זמן ולא ניתן להאיצו. כל צוות המכון תוגבר בצוותים מומחים ועובדים סוציאליים שמלווים כל משפחה ברגישות הנדרשת באירוע טראגי שכזה."

ד"ר חן קוגל, מנהל המכון לרפואה משפטית: "עובדי המכון והצוותים שהגיעו עובדים במסירות וברגישות להשלמת תהליך הזיהוי. אנחנו פועלים במלא המרץ, אך יש להבין שמדובר בתהליך מורכב ורגיש ועלינו לפעול באחריות ולהימנע חלילה מטעויות גורליות. ליבנו עם המשפחות ביום קשה זה."

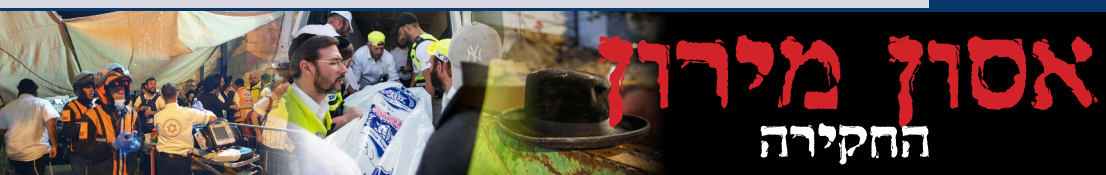
חזעזע: בני משפחה נחשפו לשמות ההרוגים בהודעות חסרות אחריות

משטרת ישראל, אף אחד לא יודע כלום." וזה לא המקרה היחיד. כך קרה לאחות של אחד מההרוגים שקיבלה הודעה כי אחיה הוא בין הרוגי מירון. "כל מי שידע קלה על המקלדת חייב להבין כי מדובר כאן בחיי אדם. זה לקחת משפחה שתולה תקוות כי בן משפחתם חי והם בשיא החיפושים אחריו, ואז הם מגלים הודעה שקיבלו בטלפון ובו מאן דהו מדווח כי בן משפחתם הוא בין ההרוגים, הגיע הזמן לגלות מעט אחריות", אומרים בארגוני ההצלה.

"כשאנו מודיעים למשפחה על מות יקיריהם, אנו עושים זאת בדחילו ורחימו ולא כלאחר יד. יש כאן הורים, יש כאן משפחה. זה יכול לעלות בחיי אדם. חלילה אבא מקבל הודעה בלי הכנה נכונה כי בנו הרוג, זה יכול להרוג אותו".

חוסר הסדר שהותיר אסון מירון פגע קשות במשפחות הכאובות, כשהן מחפשות כל מידע אפשרי על גורל בן משפחתם, אולי הוא נמצא בבית החולים "זיו" בצפת או בבית החולים "העמק" ואולי הוא פונה במצב קשה לבית החולים "רמב"ם" בחיפה, מגיעה הבשורה המרה ממקום שהפך לשוק פרוץ: הודעות חסרות אחריות שכל מי שרק שומע או מקבל שביב של מידע מיד מפרסמו ברבים, בלי לחשוב פעמיים.

ישראל דיסקינד שחיפש את אחיו שמחה דיסקינה, בן ה-23, מרגע האסון סיפר כי קיבל הודעה על פטירת אחיו על ידי הודעה שקיבל בצורה לא אחראית. "את ההודעה קיבלתי לטלפון וזאת טרם קיבלתי הודעה ממקור רשמי. עברתי בית חולים בית חולים, מד"א, זק"א,

אסון מירון החקירה

❖ "פינוי הפצועים נעשה במהירות". כוחות ההצלה בפינוי הפצועים

החקירה נפתחה

מחקירה ראשונית של המשטרה עולה כי החלקה במעבר צפוף היא שגרמה לאסון הגדול ■ בתום התייעצות דחופה הוחלט: המחלקה לחקירות שוטרים תפתח בחקירת האסון ■ ניצב שמעון לביא, מפקד המחוז הצפוני: "לילה קשה, לילה טרגי. אני שמעון לביא נושא באחריות הכוללת, לטוב ולרע"

יוסי אוחנה

להתעמת כרגע עם המבקרים ומשפחות הקורבנות, מגלים רגישות יתרה ומבקשים להימנע מפרסום סרטונים מהאירוע.

השאלות הקשות

בתום התייעצות דחופה שערכו היועץ המשפטי לממשלה אביחי מנדלבליט, מ"מ פרקליט המדינה עמית איסמן ומנהלת מח"ש בר-מנחם הוחלט כי מח"ש תתחיל בבדיקה מיידית על מנת לברר אם עולים חשדות לפלילים מצד שוטרים במסגרת האירועים.

היועצ"ש הנחה כי המשטרה לא תגבה בשלב זה עדויות משוטרים המעורבים באירוע, במסגרת החקירה שכבר נפתחה. "אנשי מח"ש כבר פועלים במסגרת הבדיקה, ונמצאים בזירת האירוע", נמסר ממשרד המשפטים.

"היועצ"ש ומ"מ פרקליט המדינה יקיימו הערכות מצב נוספות ויקבלו את ההחלטות המתאימות על פי התקדמות הבדיקה של מח"ש", הוסיפו. בנוסף היועץ ומ"מ פרקליט המדינה עמית איסמן

מחקירה ראשונית של המשטרה עולה כי האסון ארע לאחר שנוצרה צפיפות במעבר שליד ההדלקה של תולדות אהרון ובגלל רטיבות על הריצפה כמה מהחוגגים החליקו ויצרו "מפולת אנושית", שתחתיה נמחצו בזה אחר זה אנשים.

ניצב שמעון לביא, מפקד המחוז, אמר ביום שישי בבוקר: "לילה קשה, לילה טרגי. אני שמעון לביא נושא באחריות הכוללת, לטוב ולרע. אני מוכן לכל בדיקה. אנחנו נערכנו לכלל התרחישים, האירוע הזה קרה. אנחנו בשלב איסוף הראיות כדי להגיע לאמת. מסתובבים סרטונים שאין להם קשר למציאות. ממה שאני קיבלתי שוטרים הצילו פה חיי אדם גם במחיר חייהם. בשלב הזה המאמץ המרכזי הוא פינוי החוגגים מאזור ההר לבתים".

במשטרה דחו את הטענה לפיה מחסומים הם שגרמו לכאורה לאסון הגדול, ואמרו כי לא היו מחסומים במקום כלל. במשטרה ממשיכים להתעקש שיש להמתין לניתוח צילומי האבטחה כדי להבין את הגורמים לאסון. עם זאת, במשטרה משתדלים שלא

אסון מירון

החקירה

אמיץ שמוביל בעוז את כוחותיו למאבק בפשיעה בצפון הארץ, וימשיך לעשות זאת. מדובר בקצין יסודי, חרוץ ואני גאה בו מאוד. כולנו צריכים להיות. הוא פיקד על הכוחות במקום בצורה מופתית, לפני - תוך כדי - ואחרי האסון. פינוי הפצועים נעשה במהירות שיא בזכות התרגולות שביצע, וכל הגורמים מכירים בכך. גם הפצועים.

"המפכ"ל, רב ניצב קובי שבתאי, שאני בודק יום יום שאיננו מתחרט שלקח על עצמו את המשימה הכבדה והמאתגרת הזאת (ולשמחת, איננו). מרגע שנכנס לתפקידו הוא מקדיש לילות כימים ומיישם תכניות שביצעו את המשטרה למילוי משימותיה למאבק בפשיעה ובטרור. אני יודע שהוא יצליח כי אני רואה את הדברים שבדרך. והשוטרים - שתפקידם נוכח המראות האיומים והקשים באופן הכי מופת, מהיר ויעיל, הצילו, חילצו, ובוודאות מנעו אובדן חיים גדול אף יותר. אני מוכן לעמוד בפני כל בדיקה, ולהשיב על כל שאלה. אני רוצה לעשות זאת. אני אחראי - אך אחריות אין פירושה אשמה". השר אוחנה ציין כי "ההלילה השנה התקיימה כבכל שנה, מזה מאות בשנים, עוד לפני שקמה מדינת ישראל. בעת האסון - היו על ההר פחות שוהים מאשר בשנים רגילות. הרבה פחות. האסון הזה קרה השנה, אבל יכול היה לקרות בכל שנה אחרת".

בסיום דבריו כתב השר אוחנה: "יחד עם כל הגורמים, במשטרה ומחוצה לה, כי זה הרבה מעבר למשטרה, נעשה הכל כדי שאסון כזה לא יישנה בישראל".

יקיימו הערכות מצב נוספות ויקבלו את ההחלטות המתאימות על-פי התקדמות הבדיקה של מח"ש. לפני כן פנה ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרה, ניצב יגאל בן שלום, ליועמ"ש ולמ"מ פרקליט המדינה, בבקשה לבחון את העברת בדיקת האירוע הטרגי במתחם ההלילה במירון למחלקה לחקירות שוטרים.

"אחריות אין משמעה אשמה"

המפכ"ל רב ניצב קובי שבתאי אמר: "לא אשקוט עד שיתברר כל הנסיבות אשר הובילו לאסון. משטרת ישראל תחת פיקודי תשתף פעולה באופן מלא עם כל גורם בדיקה שיקבע, בשקיפות מלאה". השר לביטחון הפנים אמיר אוחנה פרסם הודעה ארוכה עם צאת השבת, ובה בהדיר כי על אף שהוא אחראי - "אחריות אין משמעה אשמה", כלשונו. "לאחר שנסיים לזהות ולטמון את מתינו, אתייצב גם אתייצב בפני המצלמות ואקח אחריות. כן, אני אחראי לכל דבר הקשור בגופים שתחת אחריותי: אני אחראי לכל תאונת דרכים. אני אחראי לכל אדם שהותקף והמשטרה לא היתה שם כדי להצילו. אני אחראי לכל שריפה ודליקה, ולכל הנספים משאיפת עשן. אני אחראי לכל מקרה רצח, ומקבל בעיטה בבטן כשאני שומע על כזה. אני אחראי לכל אסיר וסוהר לכל עצור ושוטר, לכל לכוד ולוחם כיבוי והצלה. כל שרשרת הפיקוד עשתה את תפקידה. מפקד המחוז, ניצב שמעון לביא, הוא מהקצינים הטובים והאיכותיים ביותר שיש במשטרת ישראל, לוחם

הממשלה אישרה: יום אבל לאומי

▲ נמנע אסון גדול יותר. נתניהו במירון - לע"מ

ישראל. אנחנו דואבים על הנספים, ליבנו עם המשפחות וגם עם הפצועים שאנחנו מייחלים להחלמתם המלאה. היו פה מראות קורעי לב".

ביום שישי אישרו שרי הממשלה במשאל טלפוני שנערך ביניהם, את ההכרזה על היום (יום ראשון) כיום אבל לאומי, בעקבות אסון מירון - האסון האזרחי הגדול ביותר שארעה בישראל.

ראש הממשלה בנימין נתניהו שהגיע ביום שישי למירון, אמר "אני חייב גם לציין שהיתה פה פעולת חילוץ מהירה של המשטרה, כוחות החילוץ והביטחון ואנחנו אסירי תודה להם - הם מנעו אסון גדול בהרבה. אנחנו נערוך בדיקה יסודית, רצינית ומעמיקה כדי להבטיח שאסון כזה לא יישנה".

עוד אמר ראש הממשלה: האסון במירון הוא מן האסונות הכבדים ביותר שפקדו את מדינת

יומא דהילולא

תקל"ג: חכם סעדיה מרז'וק - מחכמי חאלב, דיין בירושלים.

תקנ"ח: רבי אהרן בן סמחון - מחכמי מכנאס (מרקו), מח"ס אם למקרא ואם למסורת, פרחי אהרן, בגדי ישע.

תקפ"א: רבי יעקב ישראל אשכנזי - ראב"ד איסטנבול (טורקיה).

תר"ח: רבי חיים אברהם גאגין - הראשון לציון, מח"ס חוקי חיים, חיים מירושלים, מנחה טהורה.

תר"כ: רבי חיים יוסף הכהן אריאש - מחכמי איזמיר (טורקיה), מח"ס קול רנה.

תרפ"ז: רבי אליהו אלעג'מי - דיין במכנאס (מרקו), מחו"ר ישיבת 'בית אל' ומראשי עדת המערבים בירושלים.

תרצ"ב: רבי דוד חי אדרעי - דיין בצפת, רבה של כותאים וטשקנט (בוכארה), מח"ס בד דוד.

תרצ"ז: רבי מנחם הכהן - ראש ישיבה ודיין בסכורא (מרקו).

תשט"ז: מארי יחיא מניה - דיין ברדאע (תימן).

תשכ"ח: מארי יחיא עבאהל - ראב"ד עדת התימנים וראש ישיבת 'תורת משה' בירושלים.

תשל"ב: מארי זכריה שרעבי - רב שכונת 'מחנה יהודה' ו'שעריה' בפתח תקווה.

תשנ"ו: רבי יוסף חיים חיימוב - רב ק"ק יהודי בוכארה בצפון תל אביב, מח"ס נועם שיח.

תשנ"ח: חכם מרדכי חמווי-כבאז - ראב"ד חאלב, מח"ס ישמח עזרא.

הדרן

יידום!

אין לנו פה להשיב, ולא מצח להרים ראש. מה אפשר לכתוב בשעה מחרידה זו, שעם ישראל כולו עטוף בבל מר, שקול דמי אחינו זועקים אלינו. איך ניתן בכלל לפתוח את הפה, כשהלב עדיין אינו מסוגל לתפוס את גודל האסון הכבד שהכה בנו.

חכמינו זיכרונם לברכה הורו לנו: שלושה לבכי, שלושת הימים הראשונים של האבלות הם ימי הבכי. לא הזמן אפילו להספד, בוודאי לא לדיונים, רק בכי! "מי יתן ראשי מים וְעֵינַי מְקוֹר דְּמָעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וְלַיְלָה אֶת חֲלָלִי בַת צַמִּי".

אנחנו עדיין בתוך שלושת הימים של הבכי, של בכי תמרורים. אך בקושי היה ניתן בשבת קודש לנסות ולהתגבר במעט על הדמעות שהציפו את העיניים, על האבל שהחניק את הלב.

מ"ה קדושים וטהורים, שעלו ונתעלו לשיבה של מעלה. מ"ה מעמדי עקדה של קורבנות ציבור. אין לנו שום יכולת לתפוס ולהבין כיצד מתרחש אסון מר ונמהר כזה, ובמקום ציון המצוינת אתרא קדישא מירון, ביומא דהילולא רבא דרשב"י. זה לא דבר שיכול להיות מובן בשכלנו המצומצם והמוגבל. כי אכן אין בזה הבנה. אלא אך ורק, כפי שהושר בדביקות דקות אחדות לפני האסון הנורא: "אני מאמין באמונה שלמה". כי ישראל קדושים, ינקו והושרשו באמונת אומן תמימה "הצור תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֶל אֲמוֹנָה וְאֵין עָלָיו צַדִּיק וְיִשָּׁר הוּא". ובעת הזו אין לנו אלא וידום אהרן!

17-34°
באר שבע

20-24°
חיפה

17-25°
תל אביב

21-33°
ירושלים

19-30°
יום רביעי

20-26°
יום שלישי

19-26°
יום שני

תחזית
לימים הקרובים

מזג האוויר בהיר

בהיר עד מעונן חלקית. חם
מהרגיל בהרים ובפנים הארץ

זמני היום, כ' באייר תשפ"א	ירושלים	בני ברק	חיפה	באר שבע
זמן טלית ותפילין	04:33	04:39	04:34	15:00
הנץ החמה	05:52	05:59	05:53	06:01
סוף זמן קריאת שמע מג"א	08:30	08:34	08:32	08:34
סוף זמן קריאת שמע הגר"א	09:11	09:14	09:13	09:15
סוף זמן תפילה	10:19	10:22	10:21	10:22
חצות	12:36	12:38	12:37	12:38
שקיעת החמה	19:25	19:23	19:25	19:23
צאת הכוכבים	19:41	19:39	19:41	19:39
עלות השחר מחר	04:24	04:30	04:26	04:30
הנץ החמה מחר	05:51	05:58	05:52	06:00

הלימוד היומי

דף יומי בבל: יומא כ"א
דף יומי ירושלמי: כתובות מ"ו
עמוד יומי משנ"ב: ח"ו כ"א.
משנה ב' משניות: נדרים ו'

תורנות בתי מרקחת

ירושלים, ניות, בורלא 5, 077-8880020
בני ברק, קניון איילון, אבא הלל 165, 077-8880100
תל אביב, מיניסטור, שאול המלך 4, 077-8880390
מגדלי תל אביב, נחלת יצחק 20, 077-8881880
חיפה, אינשטיין, 139 אינשטיין, 077-8882630
באר שבע, נחל עשן, החשמונאים 15, 077-8881020
רמת גן, קניון איילון, אבא הלל 165, 077-8880100
חולון, אהרון, הופיין 52, 03-6519153
בת ים, העצמאות, העצמאות 67, 077-8881790
נתניה, אגמים, אגם כנרת 6, 077-8882330
פתח תקוה, קופ"ח לאומית, יהודה הלוי 18, 03-9051313

**לשליחת ידיעות, עדכונים, תגובות
ופניות למהדורה היומית:**
haderechyomi@gmail.com
058-7116001

יוצאים לדרך!

תמיד רציתם לקרוא את 'הדרך' כל בוקר?
עכשיו זה קורה.

עיתון 'הדרך' יוצא לאור במהדורה יומית,
הדיווחים, הכתבות, הפרשנויות, הסקירות, העדכונים, הראיונות
מעכשיו כל בוקר זה אצלכם

לקבלת העיתון בדואר האלקטרוני
שלחו הודעה לכתובת:
yomi@haderech.net

לקבלת העיתון בווטסאפ
שלחו הודעה למספר:
055-557-9541

'הדרך' - דבר יום ביומו

מו"ל: הדרך הוצאה לאור בע"מ
עורך: אברהם דוב גרינבוים

עורכי המהדורה היומית: שמעון ליברטי, יצחק קקון
טלפון: 073-3214444 • פקס: 0733-700333

מייל המערכת: **haderechyomi@gmail.com**

לפניות לוועדה הרוחנית: **vaada@haderech.net**

הפצה ומנויים: 0733214444 • **haderechsub@gmail.com**

עיצוב גריד ועימוד: סטודיו ברפלד